

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **2 Şubat 2026**

Sayı: **16641**

39803

Ali KARAoba

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **28/01/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAoba

Uşak Milletvekili

Tarafıma iletilen ve kamu vicdanını derinden yaralayan başvurular, evde bakım yardımı ve engellilere yönelik sosyal destek mekanizmalarının sahada ciddi hak kayıpları ve ağır mağduriyetler yarattığını göstermektedir. Yüzde 97 oranında ağır engelli raporu bulunan, 70 yaşında, herhangi bir geliri olmayan ve kardeşinin yanında yaşamını sürdürmek zorunda kalan bir yurttaşın; yatalak olmadığı ve bazı kişisel ihtiyaçlarını kısmen karşılayabildiği gerekçesiyle evde bakım maaşından yararlandırılmadığı bildirilmektedir. Bu durum, sosyal devlet ilkesinin özüyle açıkça çelişmektedir.

Mevcut düzenlemelere göre evde bakım yardımı; en az yüzde 50 engelli raporu bulunan, ağır engelli veya tam bağımlı olduğu belgelenen ve hane halkı kişi başı geliri asgari ücretin üçte ikisinden az olan bireylerin bakımını üstlenen yakınlarına verilmektedir. Ancak uygulamada, yatalak olma kriterinin fiilen zorunlu hâle getirildiği, ayakta durabilen ya da bazı temel ihtiyaçlarını sınırlı ölçüde karşılayabilen engelli bireylerin sistematik biçimde destek dışına itildiği yönünde çok sayıda başvuru bulunmaktadır. Bu yaklaşım, engelliliği yalnızca tam hareket edememe hâline

indirgeyen, insan onurunu ve yaşamın bütüncül ihtiyaçlarını yok sayan dar bir bakış açısını yansıtmaktadır.

Engelli bireylerin bakım ihtiyacı yalnızca yatakta kalma durumuyla sınırlı değildir. Sürekli gözetim, sağlık takibi, psikososyal destek ve gündelik yaşamın sürdürülebilmesi de bakımın ayrılmaz parçalarıdır. Buna rağmen, ağır engelli raporu bulunan yurttaşların ayakta durabildiği veya tam yatalak olmadığı gerekçesiyle sosyal desteklerden mahrum bırakılması; engelliliği cezalandıran, yoksulluğu derinleştiren ve aile içi bakım yükünü görünmez kılan bir uygulamaya dönüşmektedir. Bu bağlamda,

1. Yüzde 97 oranında engelli raporu bulunan ancak yatalak olmadığı gerekçesiyle evde bakım yardımından yararlandırılmayan yurttaşlara ilişkin Bakanlığınızın uyguladığı değerlendirme kriterleri nelerdir? Yatalaklık fiilen zorunlu bir şart hâline mi getirilmiştir?
2. Evde bakım yardımı başvurularında ağır engelli veya tam bağımlı ibaresi bulunmasına rağmen, ayakta durabilen veya sınırlı ölçüde kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilen engelli bireylerin sistem dışına itilmesine yol açan idari uygulamalar Bakanlığınızca denetlenmekte midir?
3. Son beş yıl içerisinde evde bakım maaşı başvurusu reddedilen engelli yurttaş sayısı kaçtır? Bu retlerin kaçında gerekçe olarak yatalak olmama veya benzeri fiziksel hareket kriterleri gösterilmiştir?
4. Engelli bireylerin bakım ihtiyacını yalnızca fiziksel bağımlılık üzerinden değerlendiren bu uygulamaların, Anayasa'daki sosyal devlet ilkesi ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile uyumu Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
5. Evde bakım yardımı kriterlerinin sahada oluşan mağduriyetleri giderecek şekilde yeniden düzenlenmesi ve ağır engelli raporu bulunan ancak yatalak olmayan bireylerin de destek kapsamına alınması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
6. Evde bakım yardımı alamadığı için hiçbir geliri olmadan yaşam mücadelesi veren ağır engelli yurttaşlar için alternatif bir sosyal destek mekanizması öngörülmekte midir?
7. Bakanlığınız, evde bakım yardımı uygulamalarının engelli bireyler açısından yarattığı yoksulluk, yalnızlık ve bakım krizini tespit etmeye yönelik bir etki analizi veya saha çalışması yapmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?